

Cultuurpeiling 2023

Oktober 2023

Inhoudsopgave

<u>Inleiding</u>	4
<u>Respondenten</u>	5
<u>Interesse in kunst & cultuur</u>	7
<u>Vrijtijdsbesteding</u>	9
<u>Bezoek culturele instellingen</u>	10
<u>Bezoek festivals en evenementen</u>	14
<u>Cultuuraanbod</u>	16
<u>Achtergrond & cultuur</u>	23

Inleiding

Kunst en cultuur is voor iedereen. Het is belangrijk dat alle inwoners van de gemeente Deventer zich kunnen herkennen in het cultuuraanbod en hieraan kunnen meedoen. Daarom wordt cultuurparticipatie onder inwoners van de gemeente Deventer structureel gemonitord. Dit rapport is een actualisatie van het terugkerende cultuurparticipatie-onderzoek van de gemeente en vormt één van de bouwstenen voor de nieuwe Cultuurvisie 2025-2028.

In dit onderzoek gaan we in op hoeveel inwoners aan culturele activiteiten doen, welke culturele instellingen ze hiervoor bezoeken en wat ze vinden van het culturele aanbod in de gemeente. Daarnaast staat dit jaar een inclusief cultureel programma hoog op de agenda. De rekenkamer heeft recent geadviseerd om meer inzicht te krijgen in de inclusiviteit van het cultuuraanbod in Deventer. Een inclusief cultureel programma is ook één van de uitgangspunten van de gemeente Deventer.

Dataverzameling

Om cultuurparticipatie te peilen onder inwoners van de gemeente Deventer is een vragenlijst uitgezet via het Deventer

Digipanel en een **open link**. Van tevoren is de vragenlijst getest in een panel van inwoners met diverse achtergronden. Inwoners hadden in de periode september-oktober 2023 drie weken de tijd om de vragenlijst in te vullen. Aan het begin van deze periode is de vragenlijst onder de aandacht gebracht door te posteren en te flyereren in de gemeente Deventer. Met de QR-code op de flyer konden mensen de vragenlijst invullen. Daarnaast is een online campagne opgezet om mensen te bereiken op social media.

Respons

1706 mensen vulden de vragenlijst in. 627 vulden de vragenlijst in via de open link. 1079 leden van het Deventer Digipanel vulden de vragenlijst in. Over representativiteit wordt op de volgende pagina meer verteld.

Opzet

In het vorige cultuurparticipatie onderzoek werd het onderscheid gemaakt tussen de resultaten van het Digipanel en de open link. In de rapportage van dit jaar analyseren we de respondenten als één groep.

Respondenten

De tabel hiernaast laat zien in hoeverre de steekproef representatief is voor de hele gemeente Deventer op het gebied van leeftijd, gender en opleidingsniveau.

Uit de tabel is op te maken dat de leeftijdsverdeling van de steekproef niet helemaal overeenkomt met de leeftijdsverdeling binnen de gemeente. Relatief weinig jongeren (16-25) vulden de lijst in. Daartegenover is het aandeel ouderen in de steekproef relatief groot ten opzichte van het aandeel ouderen in de gemeente.

Het aantal jongvolwassenen (26-35) en mensen van middelbare leeftijd (35-65) is vergelijkbaar met de leeftijdsverdeling in de gemeente.

Cultuurparticipatie van jongeren is een aandachtsgebied van de gemeente. Daarom zullen we in de rest van het rapport voor verschillende onderwerpen kijken of de ervaring en mening van jongeren afwijkt van de rest van de steekproef.

n staat voor hoeveelheid. Je komt het vaker tegen in dit rapport.

	Peiling (n=1706)	Gemeente Deventer (n=102.799)
Leeftijd		
0 - 15	x	x
16-25	4,0%	14,9%
26-35	13,1%	16,0%
36-45	14,4%	14,9%
46-55	17,7%	16,9%
56-65	21,9%	16,1%
>65	28,9%	21,3%
Totaal	100%	100%

Tabel 1 – leeftijdsverdeling steekproef

Respondenten

Het opleidingsniveau van respondenten is relatief hoog ten opzichte van het aandeel hoogopgeleiden in de gemeente (tabel 2). 71,5% van de respondenten heeft een HBO of WO diploma. Onderzoek van het Sociaal en Cultureel Planbureau (2021) toont echter aan dat hoger opgeleiden vaker cultureel betrokken zijn en vaker cultuurbeoefenaar zijn. Daarnaast zijn volgens het onderzoek hoogopgeleiden vaker geïnteresseerd in cultuur en praten er wat vaker over dan mensen met een kortere scholingscarrière. Dit kan een verklaring zijn voor het hoge aandeel respondenten met een hoog opleidingsniveau die de vragenlijst hebben ingevuld.

Gemiddeld gezien verdeling man/vrouw is representatief voor de rest van de gemeente. Als we inzoomen op de leeftijdscategorieën is te zien dat vrouwen oververtegenwoordigd zijn in de jonge leeftijdsgroepen (tabel 3). Er zijn relatief meer mannen in de leeftijdsgroep 65+ die de vragenlijst hebben ingevuld.

	Peiling (n=1706)	Gemeente Deventer (n=102.799)
Gender (% man)	49,4	49,4
Hoog opleidingsniveau (%)	71,5	43,9

Tabel 2 – Verdeling gender en opleidingsniveau

Leeftijd	% Man	% Vrouw
0 - 15	x	x
16-25	30%	64%
26-35	44%	54%
36-45	45%	53%
46-55	44%	54%
56-65	50%	49%
>65	61%	39%

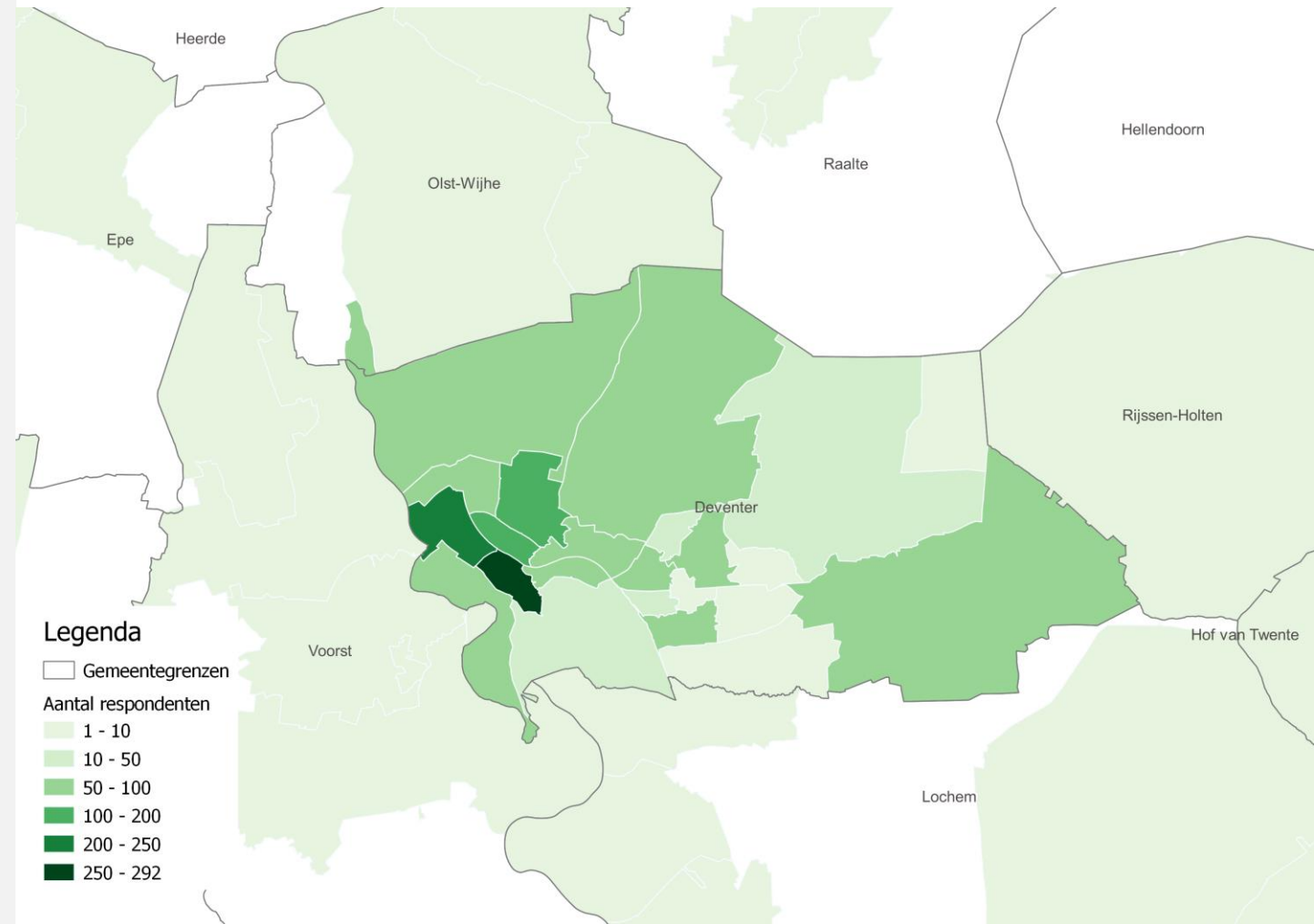
Tabel 3 – Verdeling gender binnen leeftijdscategorieën

Respondenten

94% van de respondenten komt uit de gemeente Deventer. De overige 6% komt van buiten de gemeente (5%) of heeft geen postcode ingevuld (1%). De meeste niet-Deventenaren komen uit gemeenten rondom Deventer.

In de Binnenstad wonen de meeste respondenten. Daarna volgen Zandweerd en Keizerslanden.

Aantal respondenten per postcode 4 gebied

Interesse in kunst & cultuur

Algemene interesse

We vroegen respondenten om op een schaal van 1-10 aan te geven hoe geïnteresseerd ze in kunst en cultuur in het algemeen.

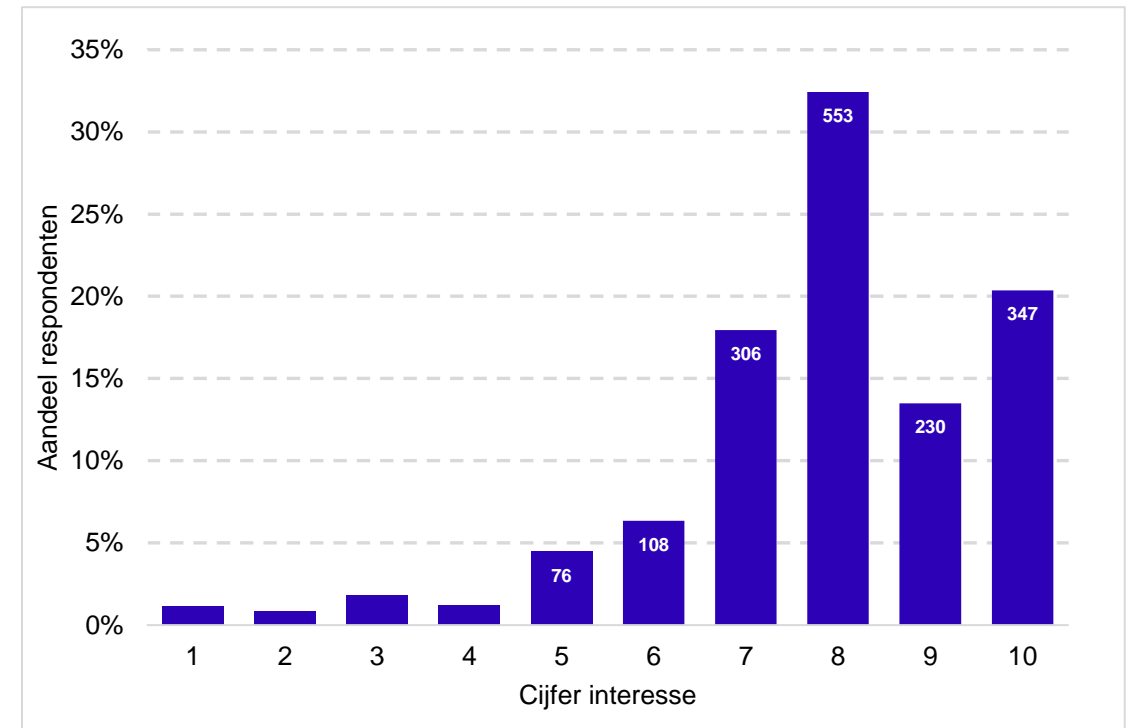
De algemene interesse onder respondenten is met een gemiddeld cijfer van **7,8** hoog. 90,6% van de mensen geeft hun interesse een score van 6 of hoger.

Ten opzichte van de vorige cultuurpeiling is de algemene interesse licht gestegen (7,6).

Jongeren (16-35) zijn met **8,1** gemiddeld geïnteresseerder in kunst en cultuur dan ouderen. De gemiddelden verschillen statistisch significant.

Hoger opgeleiden zijn significant geïnteresseerder (8,1) dan mensen met een kortere scholingscarrière (7,1).

Staat er een getal in een databalk? Dan is dit altijd de n , dus het aantal respondenten.

Figuur 2 – Algemene interesse kunst en cultuur

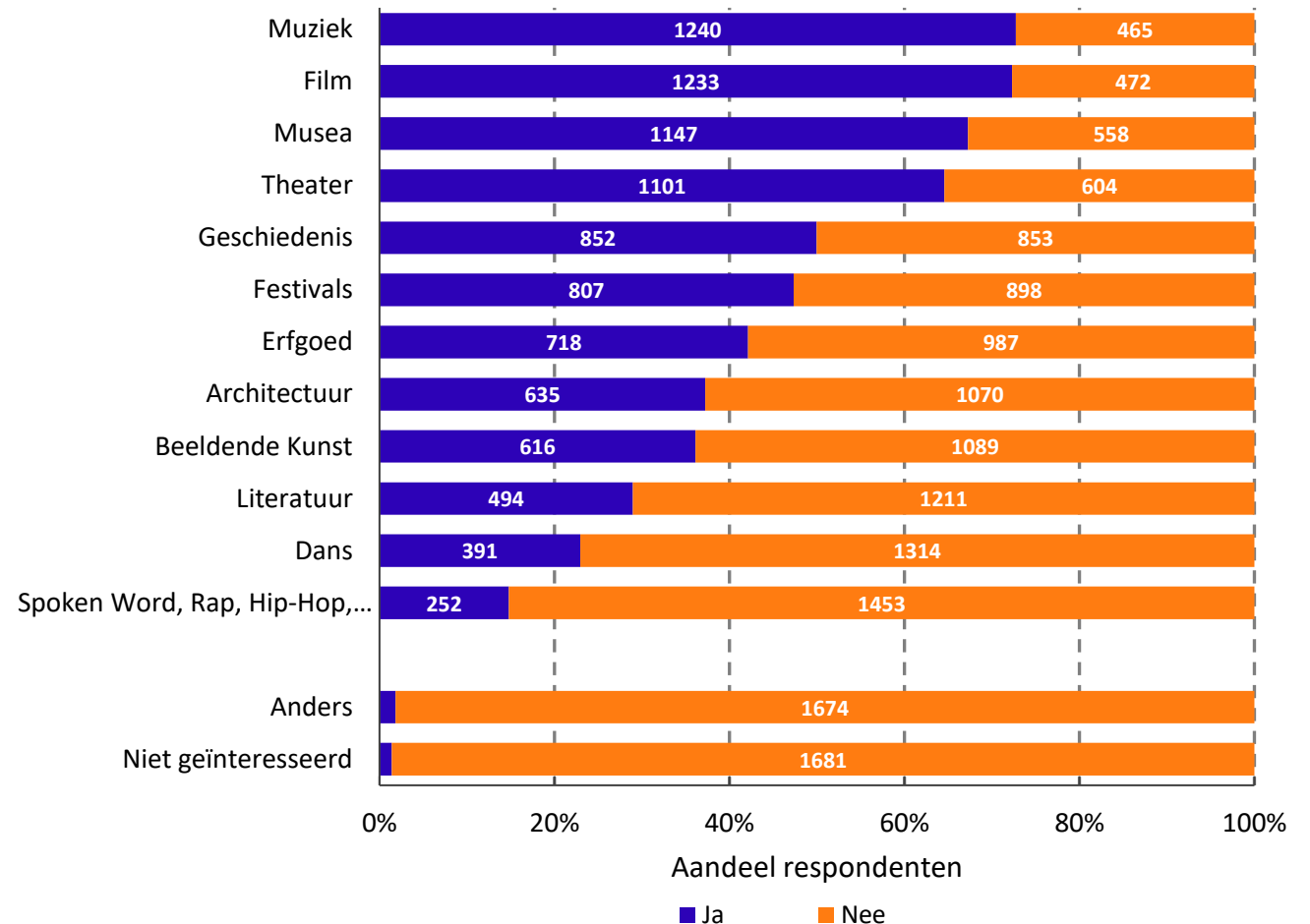
Interesse in kunst & cultuur

De algemene interesse in kunst en cultuur is hoog. Waar zijn respondenten dan in geïnteresseerd op het gebied van kunst en cultuur?

Respondenten zijn het meest geïnteresseerd in **muziek, film, musea** en **theater**. Geschiedenis scoort ook relatief hoog.

De categorie Spoken Word, Rap, Hip-Hop en Street art scoort relatief het laagste.

Waar ben je in geïnteresseerd op het gebied van kunst en cultuur?

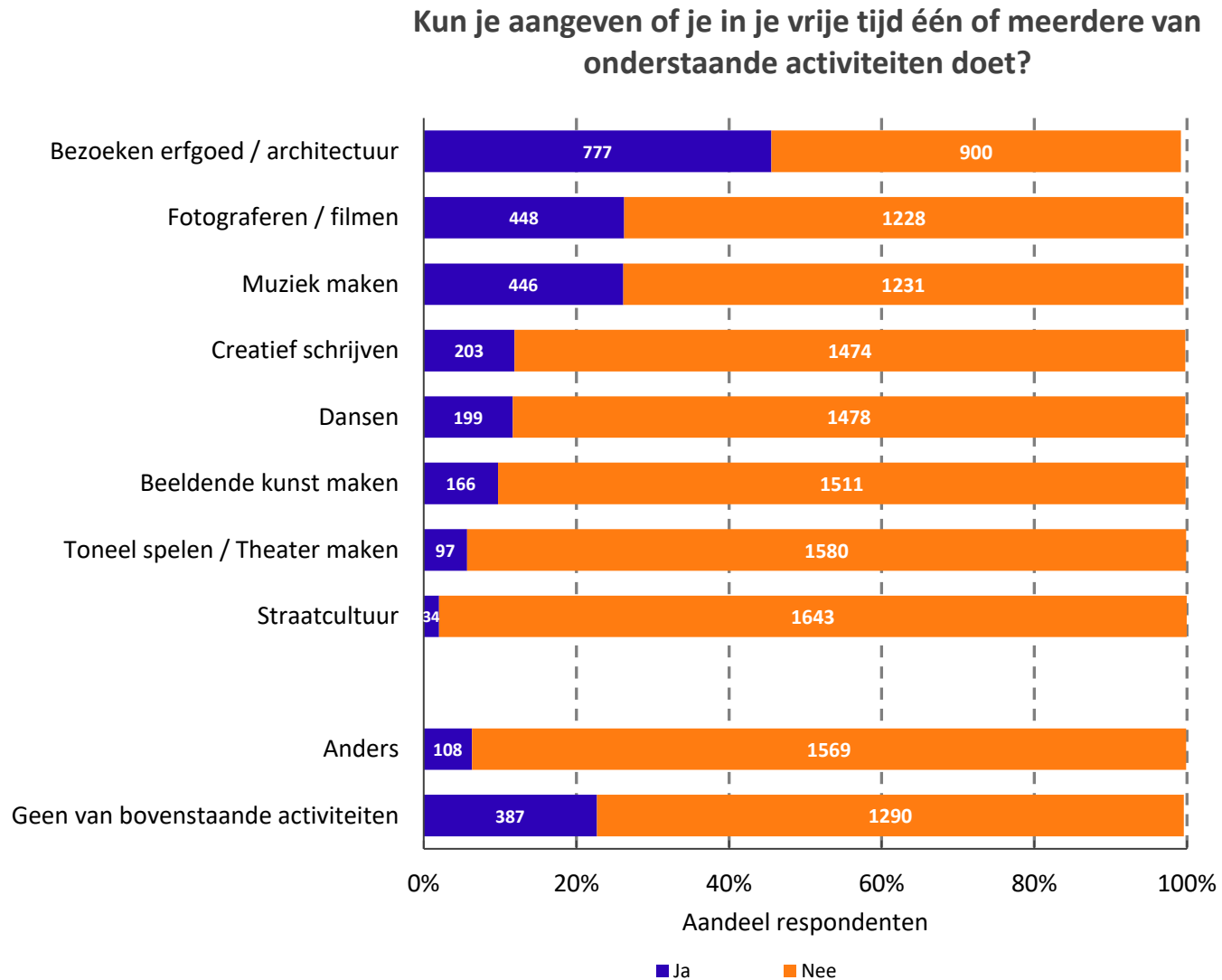

Figuur 3 – Interesse in kunst en cultuur

Vrijetijdsbesteding

75,6% van de respondenten beoefent één of meerdere culturele activiteiten in hun vrije tijd (figuur 4).

Ze bezoeken relatief vaak erfgoed /architectuur. Fotografie en muziek maken volgen daarop.

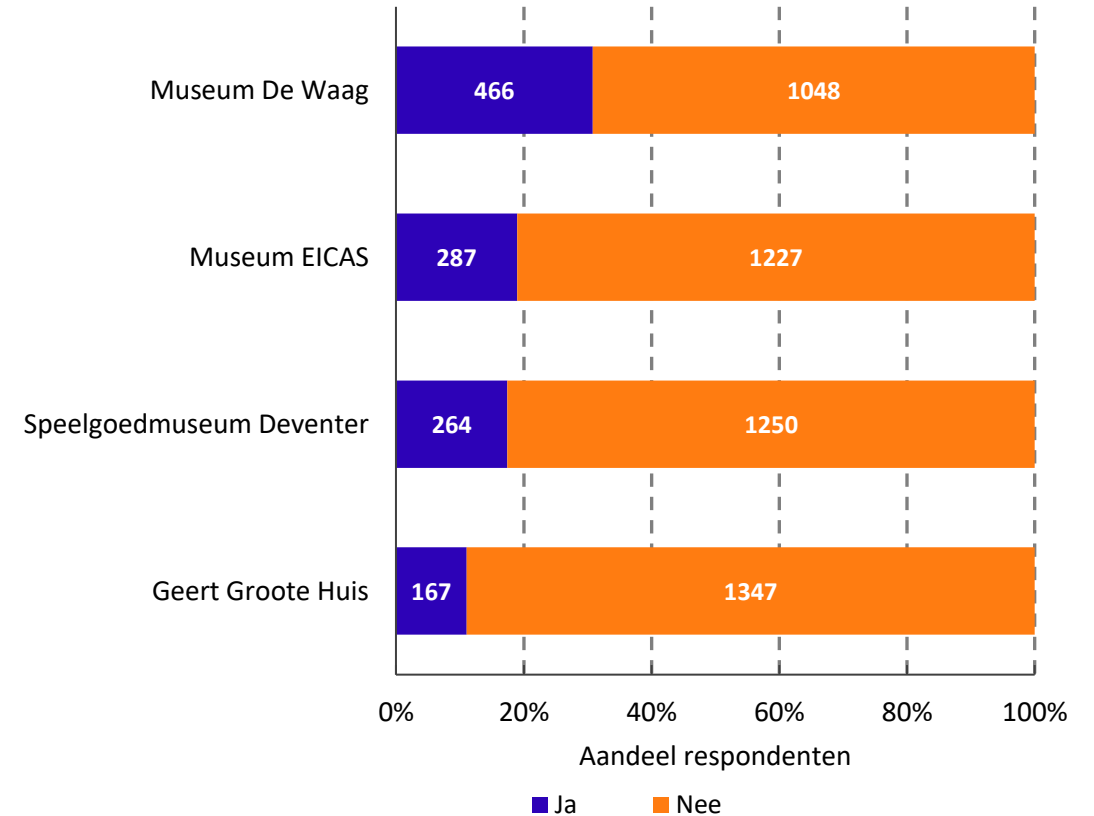
Bezoek culturele instellingen

Musea

De meeste respondenten (90%) bezoeken jaarlijks een of meerdere keren culturele instellingen zoals de bibliotheek, theaters, muziekpodia, musea en kunstexposities. We vroegen welke culturele instellingen de cultuurbezoekende respondenten het afgelopen jaar bezochten.

Van de musea in Deventer wordt **Museum de Waag** het meest bezocht. Daarna is het **EICAS** het meest populaire museum.

In figuur 3 geven 1147 mensen aan dat ze geïnteresseerd zijn in musea. We zien in de figuur hiernaast echter dat veel minder mensen de musea in Deventer bezoeken. Er is dus nog een grote groep potentiële museumbezoekers die het afgelopen jaar niet gebruik heeft gemaakt van het museum aanbod in Deventer.

Figuur 5 – Museumbezoek

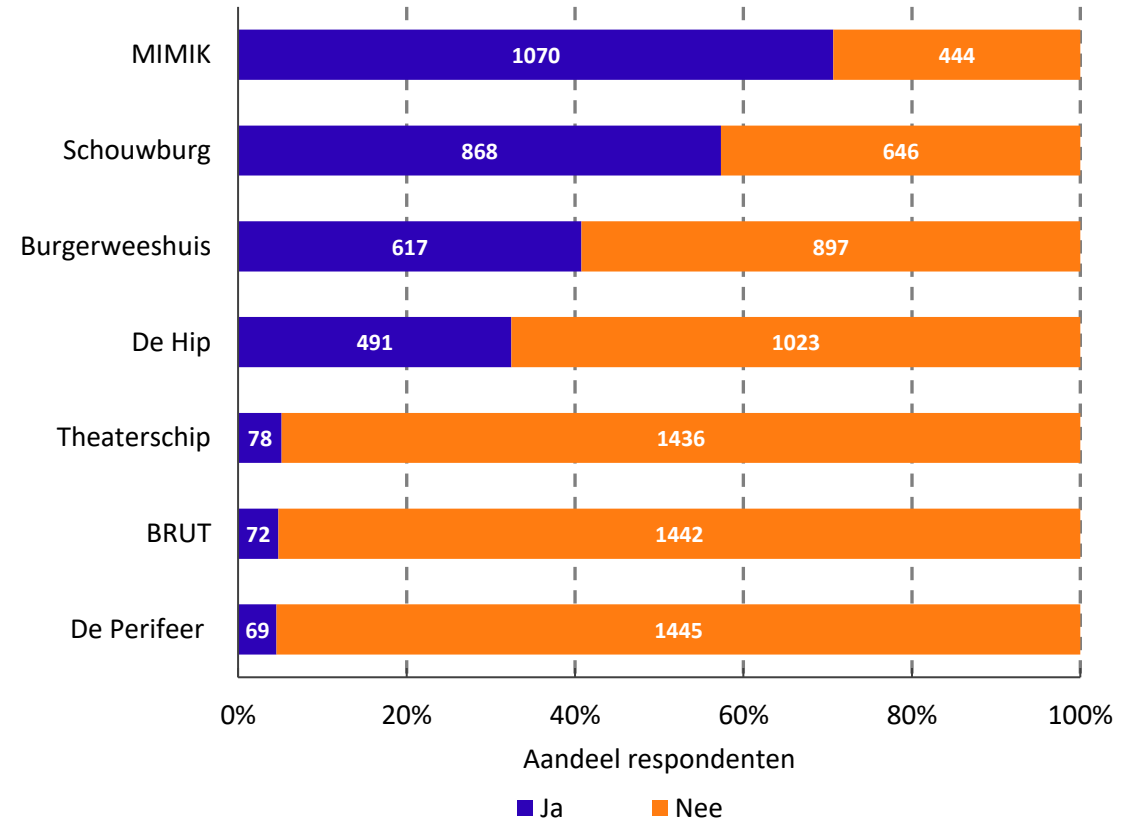
Bezoek culturele instellingen

Theater, muziek en film

Relatief veel respondenten bezoeken theaters en muziekpodia. MIMIK wordt bezocht door het overgrote deel van de respondenten. De Schouwburg en het Burgerweeshuis worden jaarlijks ook door een groot aandeel respondenten bezocht.

1101 mensen zijn volgens figuur 3 geïnteresseerd in theater, maar slechts 868 bezoeken jaarlijks de Schouwburg. Er zijn dus meer dan 200 mensen die wel geïnteresseerd zijn, maar geen gebruik maken van dit aanbod.

BRUT en Theaterschip zijn productiehuisen. Dit verklaart de relatief lage bezoekersaantallen op deze locaties.

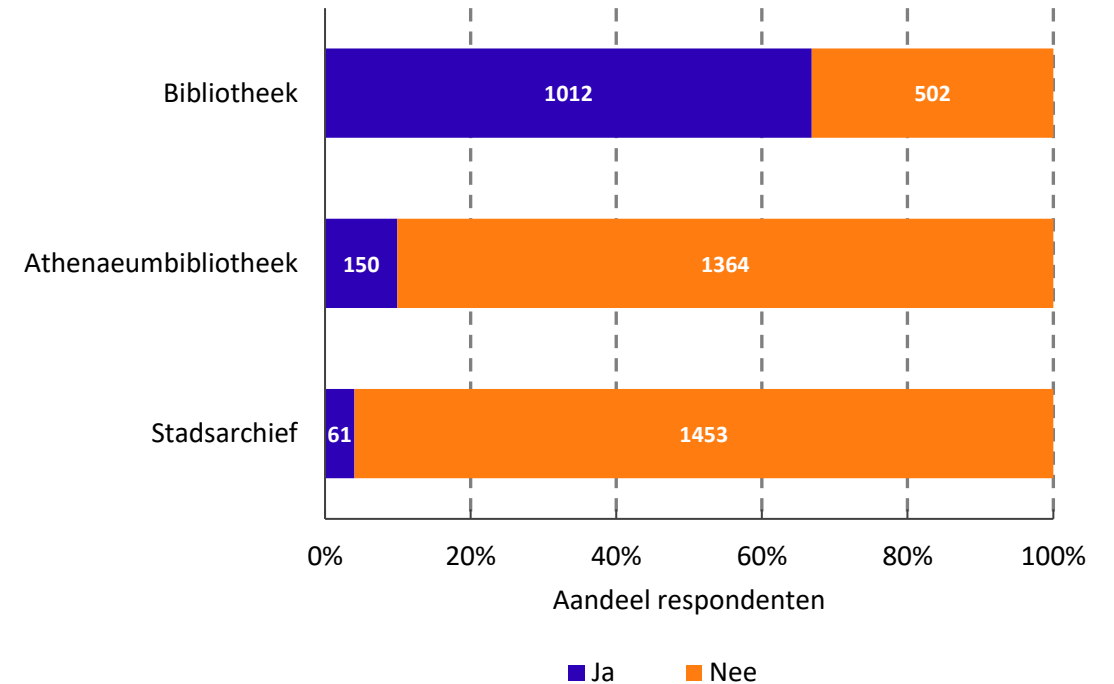
Figuur 6 – Theaterbezoek

Bezoek culturele instellingen

Bibliotheek

De openbare bibliotheek wordt veel bezocht door respondenten. De Athenaeumbibliotheek en het Stadsarchief worden daarentegen relatief weinig bezocht.

In figuur 3 geven 494 aan geïnteresseerd te zijn in literatuur. Veel meer mensen bezoeken jaarlijks de bibliotheek.

Figuur 7 – Bezoek bibliotheek en archief

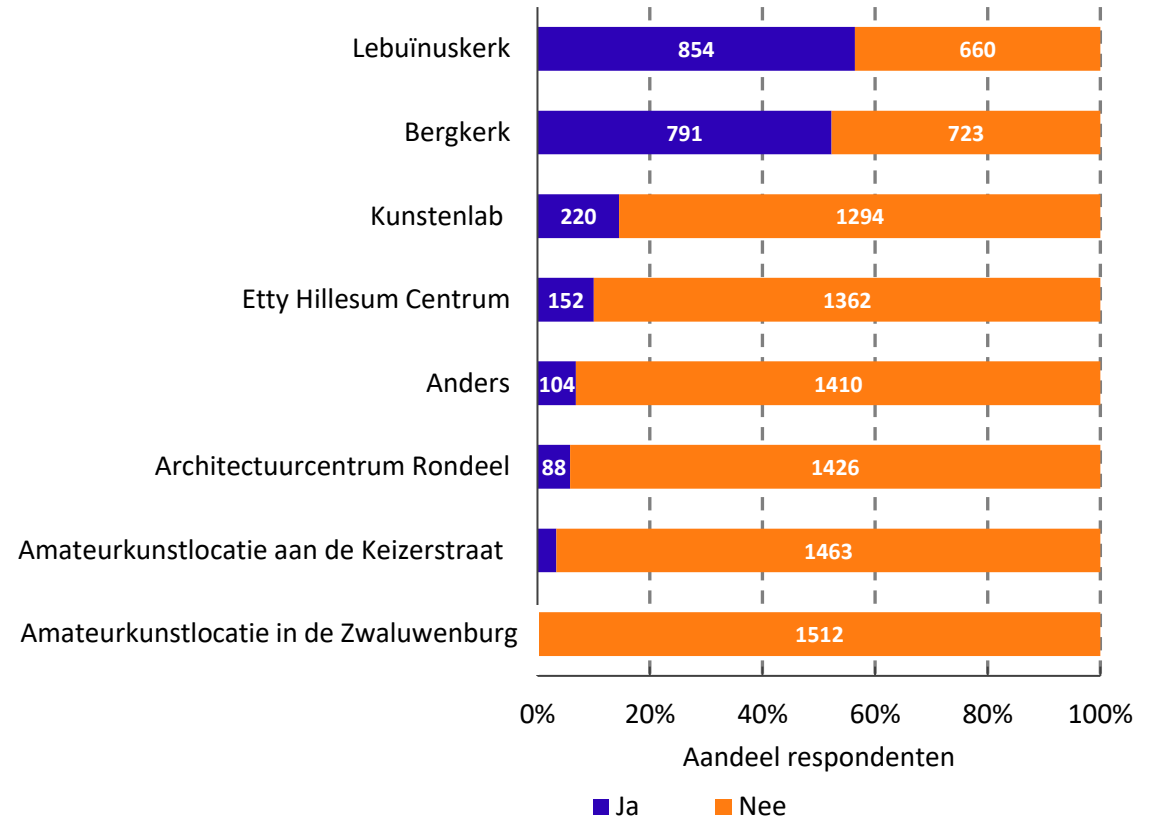
Bezoek culturele instellingen

Overig

Van de overige instellingen worden vooral de Lebuïnuskerk en de Bergkerk jaarlijks eens of vaker bezocht door respondenten.

Kunstenlab werd door ongeveer 15% van respondenten bezocht. Het Eddy Hillesum Centrum werden door ongeveer 10%.

De amateurkunstlocaties aan de Keizerstraat en in de Zwaluwenburg worden weinig bezocht.

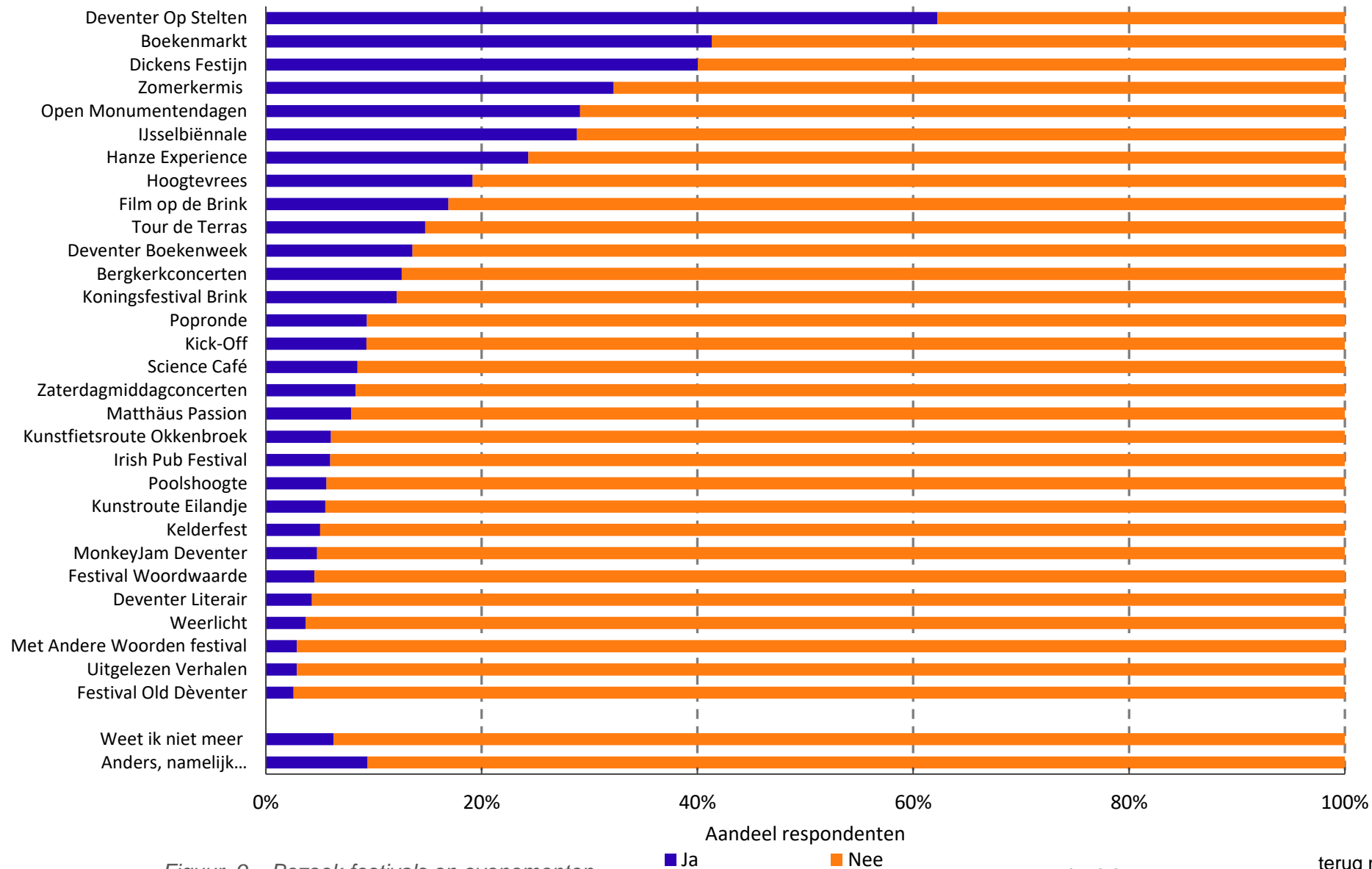
Figuur 8 – Bezoek overig

Bezoek festivals & evenementen

Jaarlijks vindt er een groot aantal festivals en evenementen plaats in Deventer die door veel mensen worden bezocht. Om meer inzicht te krijgen in de mate van cultuurparticipatie vroegen we respondenten welke festivals en evenementen ze het afgelopen jaar bezochten. Op de volgende pagina is in figuur 9 te zien welke festivals en evenementen veel werden bezocht en welke in mindere mate.

Het is niet verassend dat Deventer op Stelten, de Boekenmarkt en het Dickensfestijn het afgelopen jaar het meeste werden bezocht door respondenten.

Bezoek festivals & evenementen

Figuur 9 – Bezoek festivals en evenementen

n= 1706

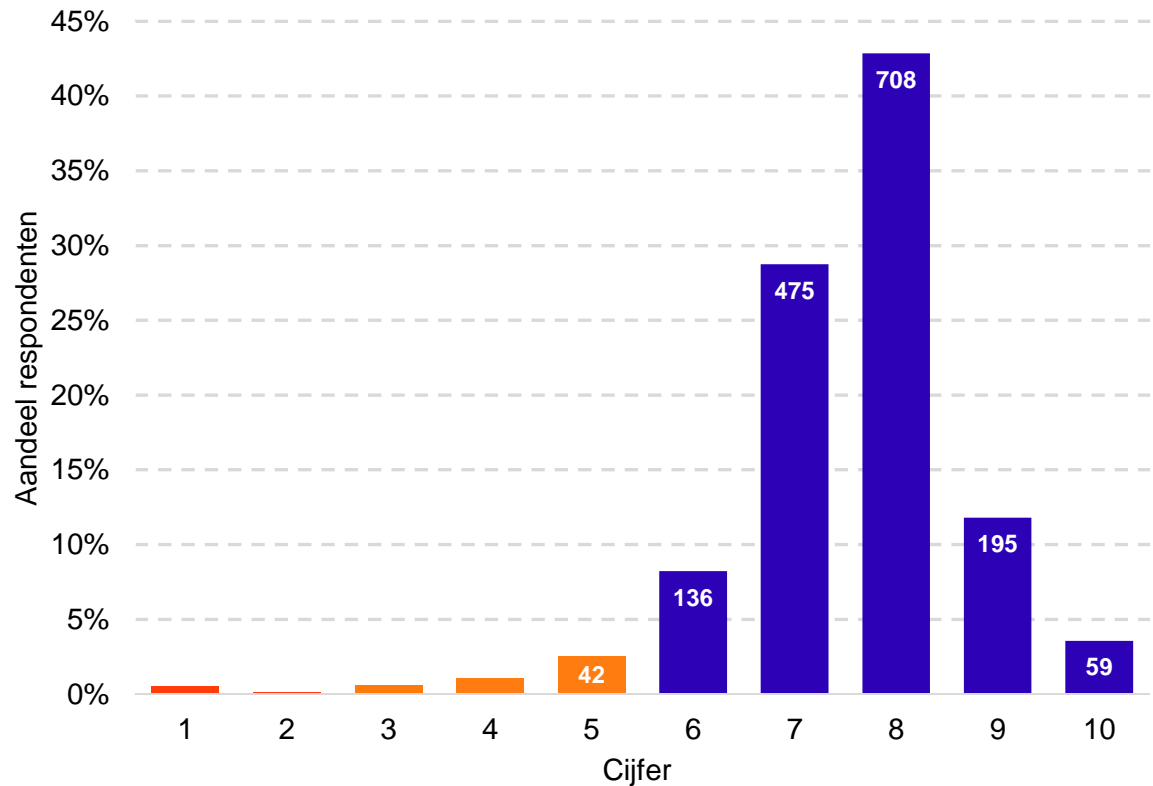
Cultuuraanbod

rapportcijfer aanbod

Nu we weten wat mensen aan kunst en cultuur doen, kunnen we dieper ingaan op de ervaring en mening van respondenten.

Voorafgaand aan de verdiepende vragen vroegen we de respondenten om het cultuuraanbod in de gemeente Deventer een cijfer te geven van 1-10. Een 10 betekent zeer goed, een 1 zeer slecht.

92,2% geeft het cultuuraanbod een voldoende (5>). Het cultuuraanbod in de gemeente Deventer krijgt gemiddeld een **7,7**. Dit is een aanzienlijke stijging ten opzichte van de vorige peiling. Toen scoorde het cultuuraanbod een 6,9.

Figuur 10 – Rapportcijfer cultuuraanbod

Cultuuraanbod

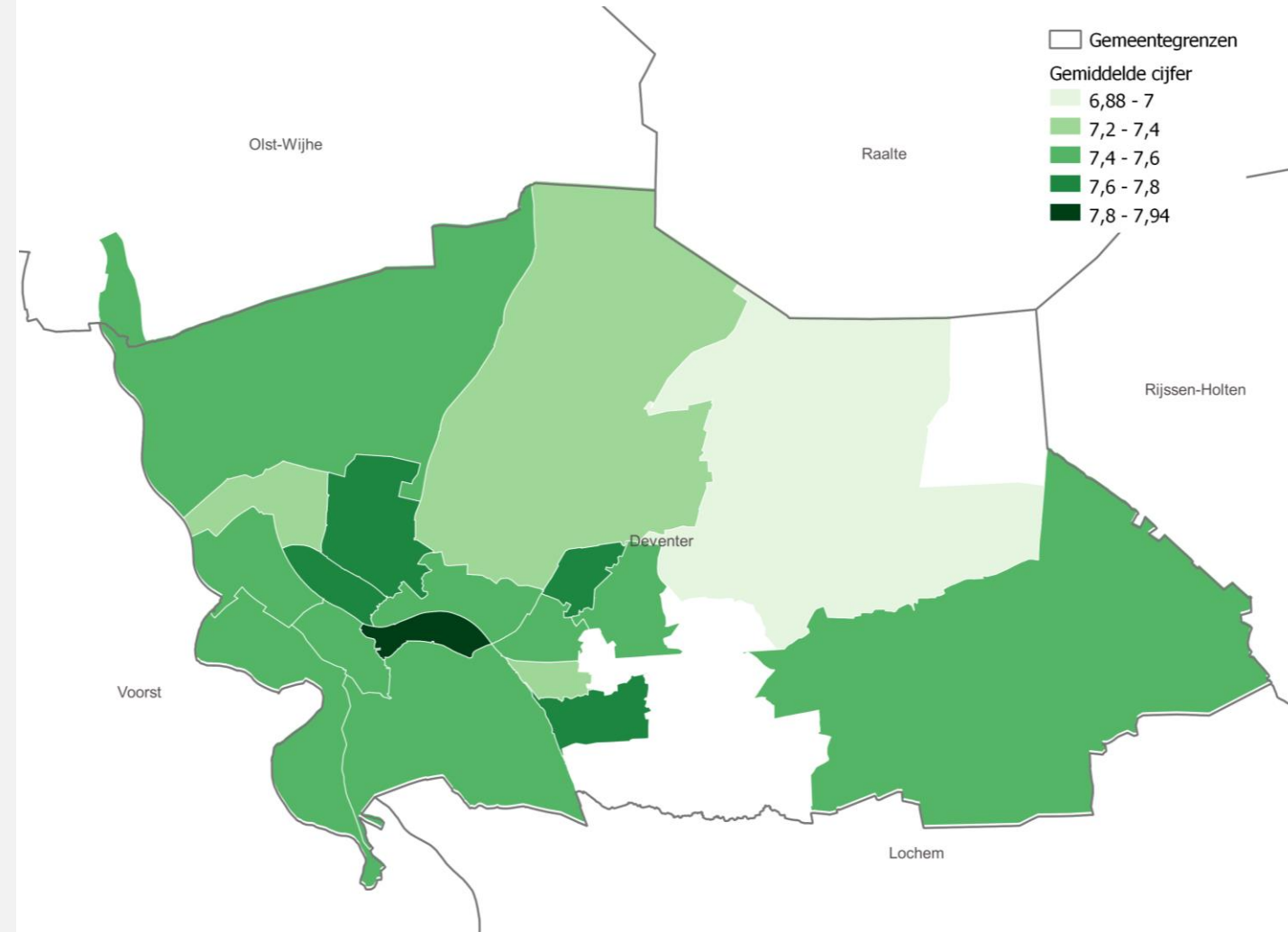
Ruimtelijke spreiding

Figuur 11 laat het gemiddelde cijfer voor het cultuuraanbod in de gemeente per postcode 4 gebied zien. Om een vertekend beeld te voorkomen zijn alleen postcode vakken waar 10 of meer respondenten wonen meegenomen in de kaart (voor een representatief gemiddelde).

Uit de kaart is op te maken dat mensen uit in het noordelijke gedeelte van de rivierenwijk het hoogste gemiddelde cijfer geven (n=64).

Het postcodegebied waar Lettele in ligt geeft gemiddeld gezien het laagste cijfer aan het cultuuraanbod (n=16).

Gemiddelde cijfer voor cultuuraanbod per postcode 4 gebied

Figuur 11 – gemiddelde cijfer per postcode 4 gebied n = 1531

Cultuuraanbod

Jongeren vs ouderen

Om inzicht te krijgen of jongeren het cultuuraanbod in Deventer anders beoordelen dan oudere respondenten, hebben we de groep respondenten opgesplitst in een jongere (16-35) en een oudere groep (36+).

Met een gemiddelde van 7,32 scoren jongeren het cultuuraanbod in de gemeente lager dan ouderen die gemiddeld een 7,72 geven.

De gemiddelden wijken statistisch gezien significant van elkaar af. Ondanks dat gemiddelde cijfers van de twee groepen hoog zijn, benadrukt dit resultaat dat er een opgave ligt om het cultuuraanbod voor jongeren te verbeteren.

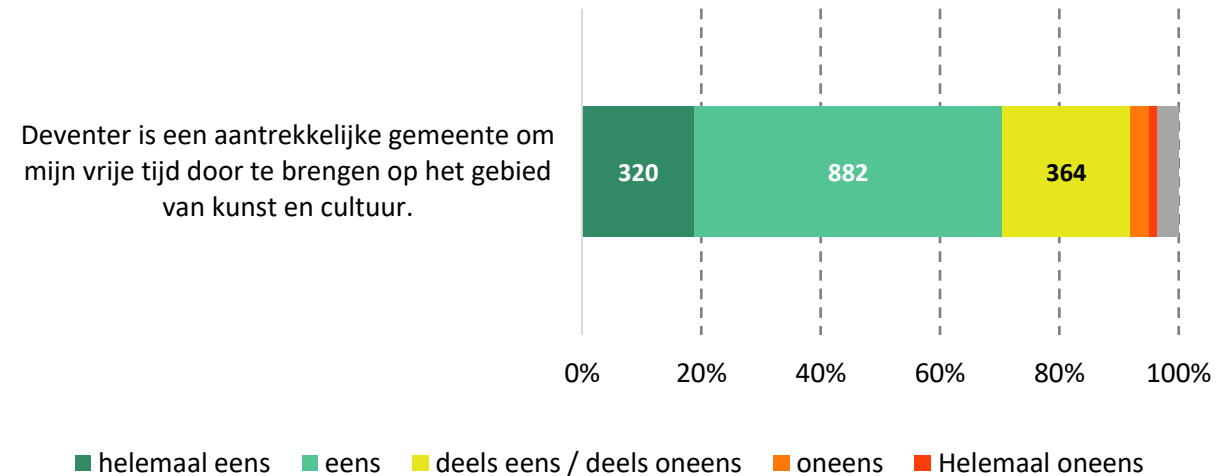
Cultuuraanbod

Aantrekkelijkheid Deventer

In een aantal stellingen peilden we de ervaringen en houding van respondenten ten opzichte van het Deventer cultuuraanbod.

Het overgrote deel van de respondenten (70,5%) is het er (helemaal) mee eens dat Deventer een aantrekkelijke gemeente is om zijn/haar vrije tijd door te brengen op het gebied van kunst en cultuur.

Een kleiner percentage (21,3%) is het deels een en deels oneens met deze stelling.

Figuur 12 – Stelling aantrekkelijkheid Deventer

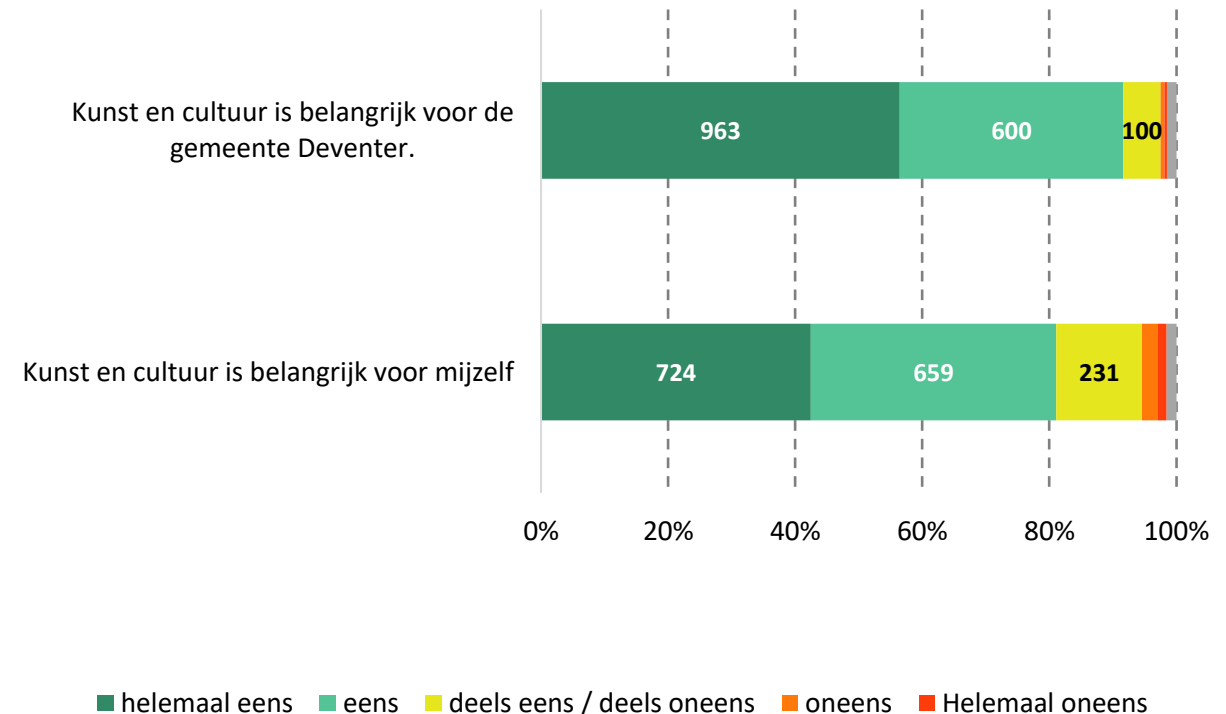
Cultuuraanbod

Belang kunst & cultuur

We weten hoe geïnteresseerd respondenten zijn in kunst en cultuur. Maar hoe belangrijk vinden respondenten kunst en cultuur voor zichzelf en voor de gemeente?

Beide stellingen scoren uitzonderlijk hoog. Bijna alle (91,6%) respondenten onderstrepen het belang van kunst en cultuur voor Deventer.

81,6% van de respondenten vindt kunst en cultuur daarnaast ook belangrijk voor zichzelf. Een relatief groter aandeel van de respondenten is het deels eens en deels oneens met deze stelling (13,5%). Weinig mensen vinden kunst en cultuur niet belangrijk.

Figuur 13 – Stellingen belang kunst & cultuur

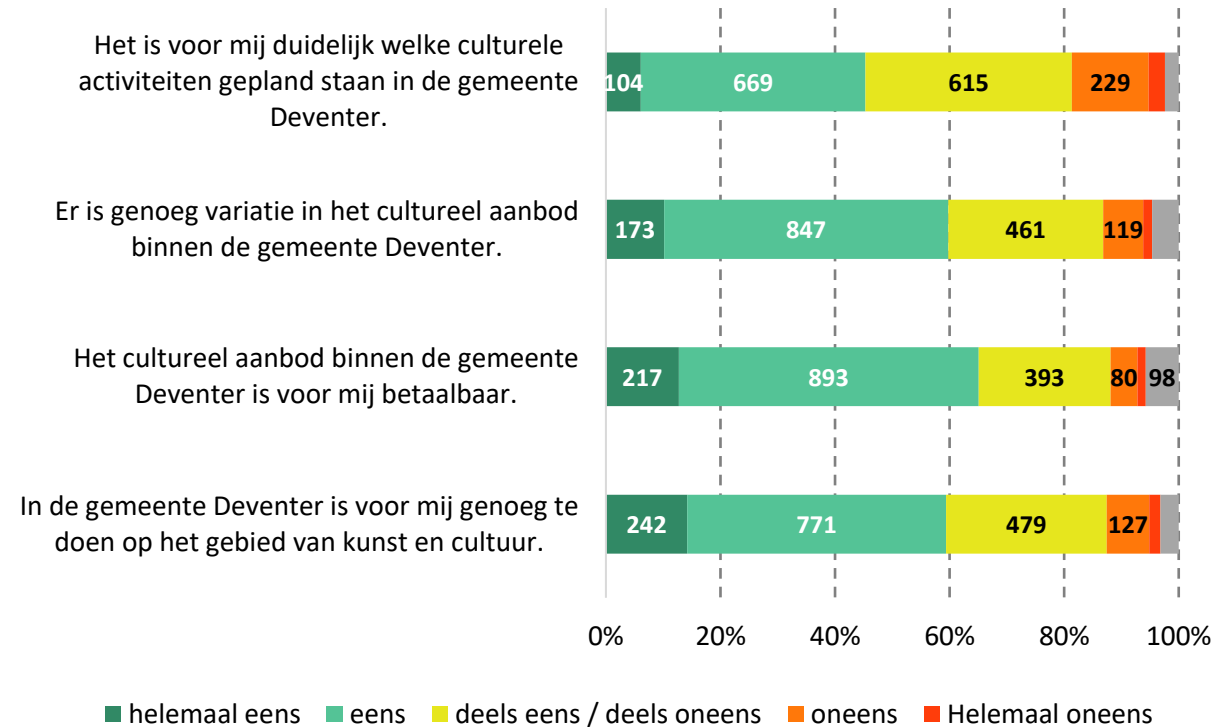
Cultuuraanbod

Variatie en betaalbaarheid

De houding wat betreft variatie en de betaalbaarheid van het kunst en cultuuraanbod is overwegend positief. Bij deze stellingen zit er echter meer spreiding in de antwoorden.

Voor 16,2% van de respondenten is het onduidelijk welke culturele activiteiten gepland staan. 36% is het deels een/deels oneens met de stelling. Hier lijkt ruimte voor verbetering te zitten.

Het grootste gedeelte van de respondenten geeft aan dat het aanbod betaalbaar is voor hen. Het hoge opleidingsniveau van de steekproef kan bij deze stelling voor een vertekend beeld zorgen. Hoger opgeleiden hebben doorgaans meer te besteden, waardoor in het in werkelijkheid zo zou kunnen zijn dat cultuur voor meer mensen niet betaalbaar is.

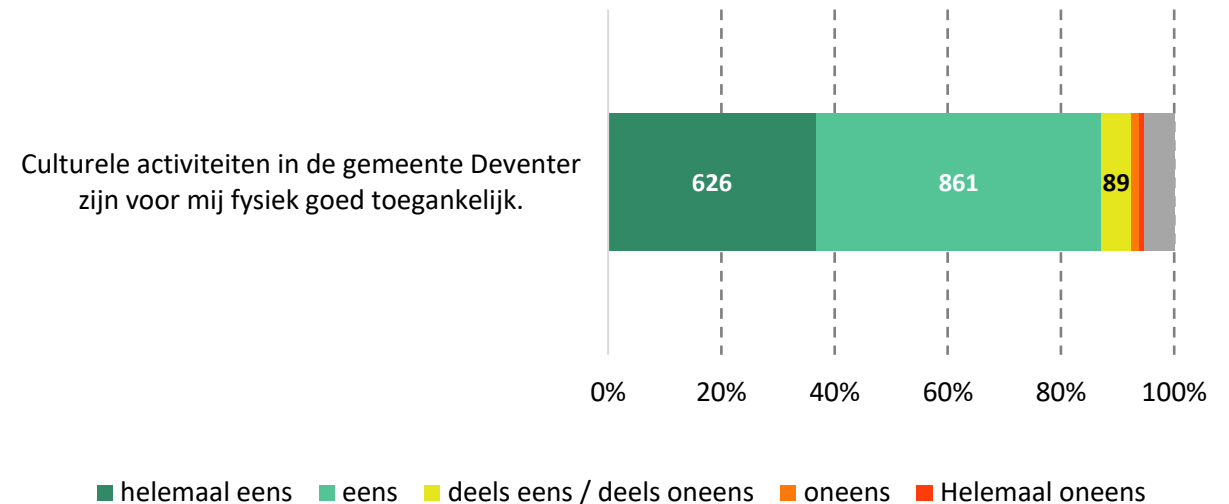
Figuur 14 – Stellingen variatie en betaalbaarheid

Cultuuraanbod

Fysieke toegankelijkheid

Culturele activiteiten in de gemeente Deventer zijn voor het overgrote deel van de respondenten goed fysiek toegankelijk. Er is echter een groep respondenten (7,6%) voor wie culturele activiteiten volledig of deels niet toegankelijk zijn. Dit betekent dat een deel van de Deventenaren deels of volledig wordt uitgesloten van de culturele activiteiten die ze graag willen bezoeken.

In de toelichting op deze vraag wordt vaak genoemd dat de culturele instellingen en evenementen vaak niet goed ingericht zijn voor mensen die minder mobiel zijn. Aanvullend wordt relatief vaak genoemd dat mensen met een rolstoel zich niet goed kunnen verplaatsen door drukke menigtes en daardoor culturele activiteiten vermijden.

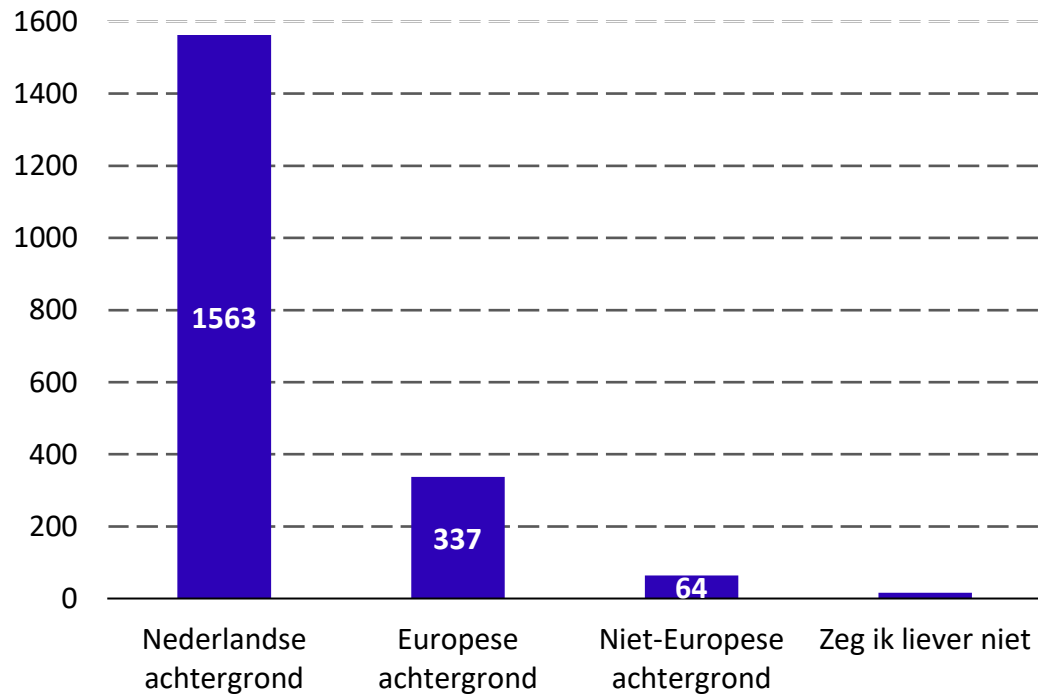

Figuur 15 – Stelling fysieke toegankelijkheid

Achtergrond

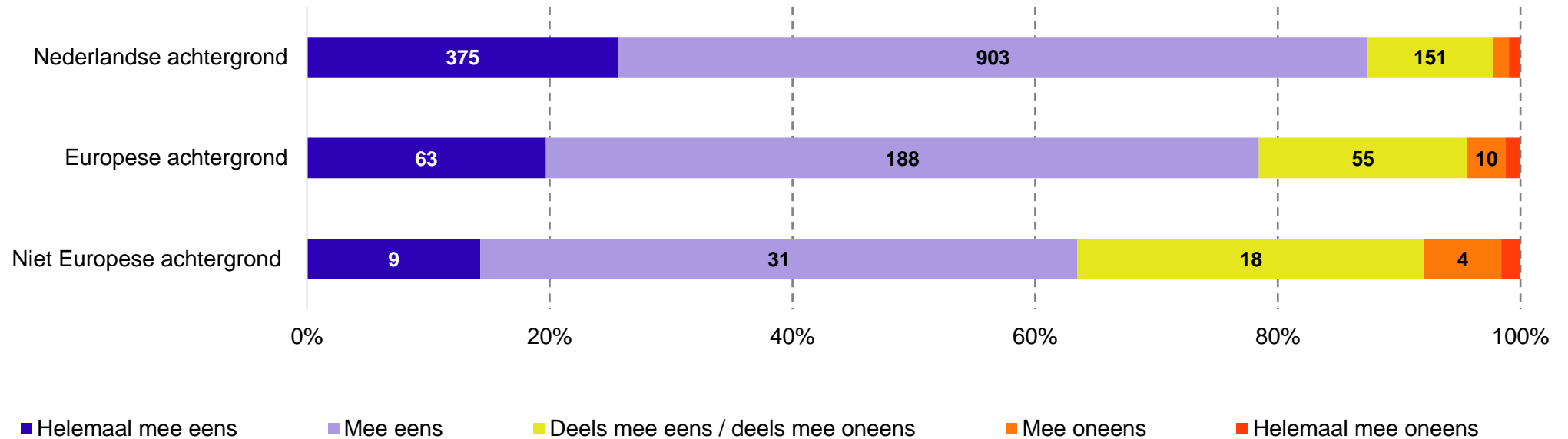
Veruit de meeste respondenten identificeren zich met een Nederlandse achtergrond. 337 mensen geven aan zich te identificeren met een Europese achtergrond en 64 met een niet-Europese achtergrond. Respondenten konden bij deze vraag meerdere antwoorden invullen en de antwoorden zeggen niets over migratieachtergrond.

We duiken dieper in op de vragen over achtergrond. We stelden de vraag of het culturele aanbod aansluit bij de achtergrond(en) waar mensen zich mee identificeren. In de figuur op de volgende pagina is te zien dat de groep die niet-Europees invulde relatief vaker aangeeft het (deels) oneens te zijn met de stelling dat het culturele aanbod in de gemeente overeenkomt met hun achtergrond. We kunnen dus uit figuur 15 opmaken dat verhoudingsgewijs het culturele aanbod beter lijkt aan te sluiten bij mensen die zich identificeren met een Nederlandse en Europese achtergrond dan mensen met een niet-Europese achtergrond.

Figuur 16 – Verdeling achtergrond respondenten

Het culturele aanbod in de gemeente Deventer sluit voldoende aan bij mijn achtergrond

*Figuur 17 – Stelling of achtergrond voldoende aansluit bij achtergrond
uitgesplitst op achtergrond*

“Er ligt te veel nadruk op grootschalige publiekssevenementen, zoals Dickens en op Stelten. Dat is vooral leuk voor de dagjesmensen. Meer aanbod op kunstzinnige evenementen met meer diepgang.”

“Vooral witte historie en weinig vernieuwend.”

“Te weinig ruimte voor jonge generatie creatieven. Van jonge creatieve ondernemers tot jonge beeldend kunstenaars. Te veel gevestigde orde en bekende kringen. Geen platform voor ontwikkeling en experiment.”

Achtergrond

Gezien het resultaat op de vorige pagina is het opvallend dat mensen die identificeren met een niet-Europese achtergrond het culturele aanbod in de gemeente met een **8,2** aanzienlijk hoger scoren dan het gemiddelde, een 7,7.

We vroegen mensen die niet vinden dat het aanbod aansluit bij hun achtergrond wat ze missen in het aanbod. Mensen geven bij deze vraag onder andere aan dat er vooral aandacht is voor hoogopgeleide bezoekers met een Nederlandse achtergrond. Daarnaast geven relatief veel mensen aan dat ze het aanbod weinig vernieuwend vinden en dat ze aandacht voor innovatieve kunstvormen en jonge makers missen.

COLOFON

Gemeente Deventer

Vakgroep Kennis en Verkenning

Team Advies, Support en Kennis

Oscar Kamminga

Eske Voorthuijsen

Hans Groot Koerkamp

oktober 2023